

Светски дан бубрега 2023.

Овогодишња кампања обележавања Светског дана бубрега је праћена слоганом „**Припремамо се за неочекивано, подржавамо рањиве**“ и подиже свест о значају адекватне припреме здравствених служби и пацијената са хроничним незаразним болестима, посебно бубрежним, за све изазове које са собом носе могуће катастрофе.

Различити катастрофални догађаји, било локални (земљотрес, поплаве, рат, екстремне временске прилике) или глобални (пандемија КОВИД-19) утичу на услове живота и функционисање заједнице у целини узрокујући многобројне последице по здравље, живот људи, екологију и економију. Овим поремећајима су посебно погођене особе са хроничним болестима, од којих бубрежни болесници чине више од 850 милиона људи широм света, због отежаног приступа одговарајућим дијагностичким услугама, лечењу и нези.

Познато је да су хроничне незаразне болести, као што су кардиоваскуларне болести, дијабетес, рак, хипертензија, хроничне болести плућа и хроничне болести бубрега, водећи узроци смрти и инвалидитета широм света, посебно у земљама са нижим и средњим дохотком. У ванредним ситуацијама, ове заједнице су међу најугроженијима због сталних захтева за доследно координисаном здравственом заштитом, која је често доживотна и која подразумева комплексно и континуирано лечење. Без адекватне дијагностике и лечења који би спречило прогресију хроничних болести бубрега и напредовање болести до отказивања бубрега, потребе за спасоносним скупим третманима дијализе и трансплантације би биле повећане.

Пандемија КОВИД-19 је пружила јасан пример изазова са којима се суочавају системи здравствене заштите у пружању основних здравствених услуга пацијентима са хроничним незаразним болестима. Иако су се здравствене службе бориле да обезбеде приступ новооболелима ради дијагностике, лечења и неге, ова рањива популација се у том периоду суочавала са различитим проблемима: ризиком од инфекције приликом посета здравственим установама, због смањења капацитета у пружању здравствених услуга и политике закључавања, у неким случајевима и отказивањем здравствене заштите која није повезана са КОВИД-19.

Пандемија КОВИД-19 је погоршала већ недовољну глобалну политичку здравствену посвећеност. Хроничне незаразне болести се често погрешно перципирају као последица лошег начина живота. Неадекватну политику прати и недовољно издвајање средстава за јавно здравље, са фокусом на контролу уместо на превенцију ових болести.

Кардиоваскуларне болести, рак, дијабетес и хронична респираторна болест су болести које се препознају као најзначајније у овој групи иако се процењује да се 55% глобалног оптерећења хроничним незаразним болестима приписује болестима ван ове групе, као што је болест бубрега.

Штавише, оптерећење наведеним болестима је појачано у присуству болести бубрега, које често коегзистирају.

Из наведених разлога, неопходно је развијање јавноздравствене политике која би подржавала стратегију превенције уз истицање значаја бубрежне болести као и њених синергистичких односа у контексту укупног терета хроничних незаразних болести. У ванредним ситуацијама, превенцију, откривање и контролу болести бубрега треба да прати и план приправности који укључује збрињавање хитних стања.

Стога је припрема за неочекиване догађаје од великог значаја за бубрежне болеснике и укључује:

- за креаторе политике - усвајање интегрисане здравствене стратегије која даје приоритет превенцији, раном откривању и контроли хроничних незаразних болести, укључујући болест бубрега.
- за здравствене службе - праведан и адекватан приступ здравственој заштити за хроничне пацијенте.
- за владе- план приправности за ванредне ситуације који обухвата откривање и контролу хроничних незаразних обољења са акцентом на превенцију ових стања.
- за пацијенте- припрема за хитне ситуације, обезбеђивање комплета са храном, водом, медицинским материјалом и медицинском документацијом.